

פרוטוקול מס' 137

מישיבת ועדת הכלכלה

יום שלישי, י"ז בתמוז התשנ"ז (22 ביולי 1997), שעה 09:00

ניכחים:

חברי הוועדה: אלי גולדשמידט - היו"ר

מזמנים:

חה"כ נעמי חזן	- לשכה משפטית, משרד התעשייה והמסחר
עו"ד חנה מרגליות	- לשכה משפטית, משרד האוצר
עו"ד יואל בריס	- סגן הממונה על שוק ההון והביטוח, משרד האוצר
שי קומפל	- יועץ משפטי, משרד המשפטים
עו"ד אלן זיסבלט	- מבכ"ל איגוד חברות הביטוח
שמואל גולומב	- יו"ר ועדת משפטים וחוק, איגוד חברות הביטוח
משה אברמוביץ	- יועץ משפטי, איגוד חברות הביטוח
עו"ד ראובן בכר	- יועץ שדולה, איגוד חברות הביטוח
צבי קסלר	- סגן נשיא לשכת סוכני הביטוח
יצחק צרפתי	- מבכ"ל המועצה לצרכנות
אריאלה רבדל	- יועצת משפטית, המועצה לצרכנות
עו"ד געה דר	- יועצת משפטית, הרשות להגנת הצרכן
עו"ד בתיה מילר	

היועצת המשפטית: אתי בנדלר

מנהלת הוועדה: לאה ורון

רשמה: אירית שלהבת

סדר היום: 1. הצעת חוק הפיקוח על עסקי ביטוח (תיקון מס' 7) (תובענה ייצוגית), התשנ"ז-1997 (של חה"כ נעמי חזן).

הצעת חוק הפיקוח על עסקי ביטוח (תיקון מס' 7) (תובענה ייצוגית), התשנ"ז-1997

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מבקש לפתוח את הישיבה. בתאריך 3.6.97 התקבלה בכנסת בקריאה ראשונה הצעת חוק הפיקוח על עסקי ביטוח (תיקון מס' 7) (תובענה ייצוגית), התשנ"ז-1997, הצעת חוק שייזמה חברת הכנסת נעמי חזן. אני מציע, כיוון שכבר דנו ועסקנו בחוק הזה מכל הכיוונים, שאנחנו פשוט נתחיל בקריאת החוק, נעבור סעיף, סעיף, בלי הקדמות מיותרות. בשעה 10:30 אני צריך לפתוח ישיבה בנושא אחר ואני מאוד אשמח אם נסיים את הכנת הצעת החוק עד אז.

1. "בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981, אחרי פרק ה' יבוא:

פרק ה'1: תובענה ייצוגית

62א - תובענה ייצוגית

"(א) אדם, המועצה הישראלית לצרכנות או ארגון צרכנים אחר שאישר שר המשפטים לפי סעיף 31(ג) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן - התובע), רשאי לתבוע בשם קבוצת אנשים בשל כל עילה אשר בשלה יכול התובע לתבוע בשמו ונגד כל נתבע אשר התובע רשאי לתבוע בשמו על פי סעיפים 38 ו-39 וכן על פי פרק ה' (להלן - תובענה ייצוגית)."

לא הכנתי את המשפט הזה.

אתי בנדלר:

זה אחד המשפטים היותר מסובכים שנכנסו לחקיקה וכבר התרעמתי עליו לא פעם. אבל מאחר והוא מופיע בנוסח הזה בכל הפרקים שמדברים על תובענות ייצוגיות, הגענו למסקנה שלא מן הראוי לשנות אותו.

אלן זיסבלט:

המשמעות היא שאם אני בתור יחיד יכול לתבוע, אז אני יכול גם לנהל תובענה ייצוגית בשם הקבוצה נגד נתבע.

היו"ר אלי גולדשמידט:

כלומר יש פה שני מסלולים. מסלול אחד שאני יכול לתבוע בשם קבוצת אנשים, בשל עילה אשר אני יכול לתבוע מכוחה; והמסלול השני - שאני יכול לתבוע נגד כל נתבע אשר אני רשאי לתבוע בשמי.

אתי בנדלר:

אם היית יכול לתבוע בשמך אז אתה יכול גם לתבוע בשם קבוצה.

ראובן בכר:

אנחנו מבקשים שבמקום המילים "על פי סעיפים 38 ו-39" ייאמר "על קיום הוראות סעיפים 38 ו-39". אני חושב שיש איזשהו קונצנזוס, שנקודת המוצא היתה, שהחוק הזה לא נועד להחליף את התביעות על אירועים ביטוחיים. יחד עם זה, משרד המשפטים בישיבה הקודמת הוסיף לבקשתו את סעיפים 38 ו-39, כי אכן רצינו לאפשר להגיש תביעה ייצוגית במיקרה שההוראות האלה לא מקיימות.

סעיף 38 הוא הסעיף שבו יש את פוליסות הביטוח התקניות. אם ייאמר "על פי" יכולה להיות גם פרשנות על הפוליסות הללו שהחוק הזה חל גם על אירועים ביטוחיים. כדי להסיר את הספק הזה הצענו לתקן את זה, במקום "על-פי" שייאמר "על קיום הוראות סעיפים 38 ו-39". אז גם המשפט יותר מובן. או לומר: "בשל קיום הוראות...".

שי קומפל:

סעיף 38 הוא הסעיף שמחייב את חברות הביטוח להוציא פוליסות ביטוח תקניות. סעיף 39 הוא הסעיף שמחייב את חברות הביטוח להכניס את הפוליסות ל... וקובע את גודל האותיות.

בעמי חזן:

אני לא מבינה מה רע בזה. אלה סעיפים שאין בהם שום תוכן של כפייה ולכן "על פי" זה נכון.

שי קומפל:

זה לא מדויק. סעיף 38 מדבר על הפוליסה התיקנית. הסיבה לתובענה הייצוגית הוא חשש לחריגה מהפוליסה. אם לא קיימתי את הוראות הפוליסה התיקנית מקובל עלי שתהיה תביעה ייצוגית. אבל אם כתוב "על פי" אפשר לפרש את זה כך שגם אם קיימתי את הוראות הפוליסה התיקנית אבל יש אירוע ביטוחי אז ניתן לתבוע בתביעה ייצוגית. אני חושב שזה אירוע מאוד לא סביר.

ראובן בכר:

הוסיפו את שני הסעיפים האלה בפעם שעברה. אנחנו לא חושבים שמישהו התכוון להרחיב את זה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

"בשל הפרת הוראה מהוראות סעיפים..."

אתי בנדלר:

אומר מר יואל בריס שהוא חושב שסעיף 38 זה לא עניין של הפרה.

יואל בריס:

סעיף 38 זה לא עניין של הפרה אלא זה אי קיום. אין פה הוראה שמחייבת לפוליסה התיקנית. היא רק אומרת שמבחינת תקנת הציבור הפוליסות צריכות לתאם את הפוליסה התיקנית.

בעמי חזן:

וזה "על פי", בעברית פשוטה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני רוצה להבין, עו"ד בכר, ממה אתה חושש אם זה ישאר בניסוח הקיים?

ראובן בכר:

אני אנסה להסביר את עצמי. ברור לי שאם עשיתי פוליסה לא תיקנית אפשר יהיה להגיש נגדי תובענה ייצוגית, זה מקובל עלי. המילה "על-פי" יכולה להתפרש קצת יותר רחב מזה, שאם יש הפרה של הוראה מהוראות הפוליסה התיקנית, שהיא אירוע ביטוחי, גם אז יוכלו לתבוע תביעה ייצוגית. לא היתה כוונה להרחיב את החוק גם לאירועים ביטוחיים. לדוגמא, יש חברת ביטוח שאכן עשתה פוליסת רכב תיקנית, או פוליסת דירה תיקנית, ומבחינה זאת קיימה את הוראת סעיף 38. עכשיו קרה אירוע ביטוחי ואדם טוען שלפי הפוליסה התיקנית מגיע לו דבר פלוני מפני שקרה האירוע הביטוחי. לדעתי זה לא גושא לתביעה ייצוגית.

אתי בנדלר:

האם עילת התביעה זה סעיף 38?

ראובן בכר:

אני לא חושב שעילת התביעה היא סעיף 38 אבל המילה "על-פי" יכולה להגיד שזה על-פי סעיף 38. אני מסכים איתך שזאת לא הפרשנות הפשוטה של הסעיף הזה.

אתי בנדלר:

זה ממש עיקום של הגוסס, להערכתך.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מבין שמוסכם שהתביעה הייצוגית איננה חלה על נושא של אירועים ביטוחיים.

אריאלה רבדל:

אנחנו לא מבינים שזה מוסכם בשום צורה שהיא. למה זה מוסכם? אני גם לא חושבת שחברת הכנסת נעמי חזן, שהציעה את החוק, חושבת שזה מוסכם, שעל אירועים ביטוחיים לא חלה תובענה ייצוגית. אם אירוע ביטוחי חל על יותר מאשר מבטוח אחד, על ציבור רחב של מבטוחים, ורואים בזה התנהגות חוזרת ונשנית של חברת הביטוח, אז זה בדיוק הסיבה לתובענה ייצוגית, אין סיבה אחרת.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אם אירוע, חס וחלילה, איזשהו אסון - בעצם לא אסון, כי באסון אז כל אחד מגיש תביעה - אבל אירוע ביטוחי רב משותפים, בבית-מלון או באיצטדיון, שיש בו מאות תובעים פוטנציאליים. האם אתה חושב שאז תובע אחד לא יכול להגיש תובענה ייצוגית?

ראובן בכר:

אני חושב שלא היתה כוונה שבמקרה כזה תוגש תובענה ייצוגית.

היו"ר אלי גולדשמידט:

יש לי פה הזדמנות קלאסית לשאול מה כוונת המחוקק באופן אישי.

נעמי חזן:

אני מאוד חוששת שאם נלך בקצב הזה אנחנו נחזור לקריאה הטרומית.

אנחנו החלטנו להחיל את זה על פרק ה' בתוספת הסעיפים האלה בכוונה תחילה. יש פה בעיה שהפיקוח עוסק בעצם בתביעות, מטבע הדברים, ועל כן אנחנו רוצים לעשות הפרדה בין התחולה של תביעות ייצוגיות לבין תביעה ספציפית שהיא אישית, וזה נכון וזה הגיוני. מה שעושה עכשיו עו"ד בכר, עם כל הכבוד - כי הסעיפים האלה הם סעיפים טכניים - זה לנסות לבדוק שבכל מקום לא תהיה, אפילו בדמיון הכי פרוע, אפשרות לתביעה ייצוגית. אני לא רוצה לאפשר לו את זה. אני מציעה להשאיר את הסעיף כפי שהוא. זה נכון, זה בעברית פשוטה. זה החלק היחיד של המשפט שאפשר להבין.

יואל בריס:

התבקשנו על-ידכם בקריאה הטרומית להכין נייר לגבי החלפת שני הסעיפים האלה (38 ו-39). הכנו את הנייר הזה. לגבי סעיף 39 יש לנו דיעה ברורה שטוב וראוי שהוא יהיה בפנים. לגבי סעיף 38 פרסנו במסמך את השיקולים. אני אסביר אותם בקצרה. השאלה היחידה לגבי סעיף 38 היא החשש שתהיה בעיה בהגדרת הקבוצה. בסיפא של הסעיף יש הוראה שאומרת שסטייה מהפוליסה התיקנית תהיה בטלה, אלא אם כן היא לטובת המבוטח. החשש שלנו פה הוא בדיוק מהדבר הזה. מצד שני אנו חוששים שתהיה בעיה של הגדרת "טובת המבוטח". תבוא הקבוצה - וזה חל על כל חברי הקבוצה, בלי להתייחס פרטנית לכל אחד ואחד, כי אחרת זו לא היתה תובענה ייצוגית - ואני לא בטוח שלא יכול ליפול מישהו בשולי הדרך שבעצם החריגה הזאת היא לטובתו אבל היא בוטלה בגלל שבית-המשפט פסק פסיקה כללית שהיא לטובת רוב המבוטחים אך לא לטובתו הוא. ברור שפוליסה תיקנית נועדה כנושא של הגנת צרכן, ובחלק גדול מהמיקרים

החריגה מהפוליסה התיקנית, שנעשתה על-ידי חברת הביטוח, נעשתה כדי לאפשר פגיעה בצרכן. זה לגבי הספק, שהבאנו ביתר פירוט במיסמך.

ראובן בכר:

גם בלי לדעת את הדברים שמשרד האוצר אומר, באופן עצמאי חשבנו אותו דבר. אנחנו לא מנסים להפיק פה איזשהם יתרונות. הסעיפים האלה נכנסו בישיבה הקודמת ואני חושב ש"על-פי" יכול להתפרש בצורה מסוכנת. מקובל עלי קיום הוראות סעיפים האלה, שאם ההוראות של סעיפים 38 ו-39 לא קויימו תהיה תביעה ייצוגית. אנחנו לא מנסים לעשות פה מחטף אבל יש פה איזשהו מילכוד שצריך לחשוב עליו.

שי קומפל:

השימוש בסעיף 38 היום הוא בשתי פוליסות עיקריות, שהם ביטוחי פרט, בנושא של ביטוח רכב תיקני ובנושא של ביטוחי דירות פרטיות. אנחנו התנגדנו בישיבה הקודמת להחלת הסעיפים האלה. לאחר מכן עשינו חשיבה נוספת. אני רוצה להעלות איזשהי התלבטות שקיימת אצלנו כרגע באגף בנושא הזה, בצד הכלכלי.

היום בנושא של פוליסה תיקנית אנחנו קבענו איזשהו בסיס לכיסוי מסויים למבוטח, שאנחנו לא מרשים לחברות הביטוח לסטות ממנו. כלומר, החוק קובע סל מסויים של כיסוי, שלחברות הביטוח אין שום אפשרות לצאת ממנו.

בתיה מילר:

זה לטובת המבוטח.

שי קומפל:

יכול להיות מצב שזה גם לא לטובת המבוטח. אני אתן לך דוגמא. למשל בביטוח רכב זה כולל גם גניבה וגם תאונה. יכול להיות מצב שייבוא מבוטח וייגיד שהוא נועל את הרכב שלו במוסך עם 30,000 בריחים והוא לא צריך ביטוח כנגד גניבה, רק כנגד תאונה. ואז בהחלט הוא יוכל לקבל פרמיה זולה יותר.

אריאלה רבדל:

תראה לנו אדם כזה? תציג בפנינו את האורח הזה במדינת ישראל היום. אין חברת ביטוח שמתירה דבר כזה.

שי קומפל:

מדוע? כי הן מחוייבות בחוק בגלל הפוליסה התיקנית. אני לא מעלה פה דברים שהם בעלמא. הנושא הזה נבדק על-ידי האגף, בעבודה ממצה לבדיקת התחרות שעשה מר דוד בועז. התקיים לפני כמה ימים כנס בנושא הזה והשתתפו בו גם חברות הביטוח לצורך קבלת הערות על הדו"ח עצמו. אחד מהדברים שהועלו בדו"ח להגברת התחרות הוא בדיוק זה, ליצור מרכיבים חלקיים בפוליסה התיקנית. אחת הטענות שהיו בדו"ח הוא שהפוליסה התיקנית לפעמים מגבילה תחרות, מגבילה אפשרות לשיפור לטובת הצרכן.

יש בעיה כרגע, שאם למשל מחר חברת ביטוח תחליט, באישור המפקח, או בעקבות תיקון הנושא של הפוליסה התיקנית, לאפשר לבצע חלקי פוליסה תיקנית, למשל רק כנגד תאונות, כיום זאת עילה לתובענה ייצוגית.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אז תיקבע בתקנות שאפשר לעשות את זה. אני לא מבין את הבעיה. הרי זה בשליטה שלך.

שי קומפל:

אני לא בטוח כיצד יתייחס בית המשפט, אם יהיו למשל 3 פוליסות תיקניות. לפי מה הוא יקבע? לפי הפוליסה הרחבה יותר או לפי הפוליסה הצרה יותר? יש כאן בעיה. אני מעלה פה סוגייה למחשבה. אנחנו כרגע לא גיבשנו עמדה. לא ברור לגבי איזה פוליסה תיקנית בית המשפט יתייחס.

אריאלה רבדל:

לפי הפוליסה שהתובע מציג אותה. מר קומפל, מה שאתה עושה בכלל לא ברור לי. אם אני באה לתבוע בבית-משפט, האם אני אתבע על סמך החוזה שלך? אני אתבע על סמך החוזה שלי. אם החוזה שלי עם חברת הביטוח הוא על-פי חוזה תיקני איקס, וזו או זו, לפי זה אני אתבע ולפי זה בית המשפט ישקול ויבדוק.

היו"ר אלי גולדשמידט:

הצבעה על סעיף 62א(א)

בעד - 2
אין מתנגדים
הסעיף נתקבל

"(ב) מקום שעילת התובענה היא נזק, די בכך שהתובע יראה כי נגרם לו נזק."

ראובן בכר:

יש לי הערה, וזאת הערה אחרונה שלי בשלב זה. פה הוסכם בישיבה הקודמת שייאמר "מקום שעילת התובענה על-פי סעיף זה (סעיף 62א) היא נזק", או "עילת התובענה כאמור היא נזק".

היו"ר אלי גולדשמידט:

הוא רוצה הבהרה. לכולנו ברור שזה במסגרת סעיף 62א. נוסיף את ההבהרה הזאת.

הצבעה על סעיף 62א(ב)

בעד - 2
אין מתנגדים
הסעיף נתקבל

אתי בגדלר:

אני לא רוצה להכניס מילים לחוק בלי שאני אבין את המשמעות של זה ומה הסיבה שהוא תובע להכניס את המילים האלה.

ראובן בכר:

הסברתי את זה בפעם הקודמת ואני אחזור. אנחנו מבקשים להבהיר שלא כל עילת תביעה של בוק מצמיחה עילת תביעה ייצוגית.

אתי בגדלר:

אבל הסעיף הזה לא מצמיח עילת תביעה. הסעיף הקודם, הוא שנותן את עילת התביעה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

הוא רוצה שמקום שעילת התביעה לפי סעיף קטן (א).

בעה דר:

אבל סעיף 62א הוא לא סעיף עילות.

חנה מרגליות:

אבל סעיף קטן (ב) הוא במסגרת סעיף 62א, זה חלק מהסעיף העיקרי.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני סיימתי את הדיון בסעיף הזה. אני לא אכריע בדבר הניסוח, את זה אני משאיר ליועצת המשפטית של הוועדה. הרעיון הכללי הוא שיהיה ברור בסעיף שמדובר בעילה מכוח סעיף קטן (א). אני משאיר את זה לכם להחליט איך לגסח את זה.

"(ג) פסק דין בתובענה ייצוגית יהווה מעשה בית דין לגבי כל הנמנים עם הקבוצה, בכפוף להוראות סעיף 62ג(ב)."

הצבעה על סעיף 62א(ג)

בעד - 2
אין מתנגדים
הסעיף נתקבל

הצבעה על סעיף 62א, סעיפים קטנים (א), (ב) ו-1(ג)

בעד - 2
אין מתנגדים
הסעיף נתקבל

62ב - אישור בית המשפט

"הגשת תובענה ייצוגית טעונה אישור בית המשפט, והוא לא יאשרה אלא אם כן שוכנע שנתקיימו התנאים האלה:

- (1) גדולה של הקבוצה מצדיק הגשת התובענה כתובענה ייצוגית;
- (2) קיימת אפשרות סבירה ששאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לקבוצה יוכרעו בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה;
- (3) הגשת התובענה הייצוגית היא דרך עדיפה על הגשת תביעות אישיות, מוצדקת והוגנת להכרעה במחלוקת; ובסיבות הענין;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי התובע מייצג בדרך הולמת את עניינם של כל הנמנים עם הקבוצה."

יואל בריס:

אנחנו לא רוצים לגעת בסעיף הקיים, לא להוסיף עליו אלא רק להעתיק. אני חושב שאפשר להתעכב על הנקודה הזאת כי לדעתי היא גם הנקודה האחרונה לדיון. אני רוצה להוסיף כאן את האפשרות של בית-המשפט לשיקול את השיקול היציבותי, בדומה למה שקיים ב..."

היו"ר אלי גולדשמידט:

אנחנו שמענו את הערותיך בישיבות הקודמות לגבי שאלת היציבות של שוק הביטוח.

יואל בריס:

אני רוצה להדגיש, אולי נתחיל מהמובן מאליו, שההגנה על היציבות של חברות הביטוח, כמו ההגנה על יציבות הבנקים, יש להם רק כיוון אחד: זה נושא צרכני פרופר. גם הצורה שבה נוסחה ההצעה של דו"ח ועדת גולדשטיין לסעיף הזה, ועוד יותר מזה, ההצעה כפי שהתקבלה בחוק הבנקאות, מדברים על שיקול הדעת ועל המאזן. כלומר, גם אם

בית-המשפט יהשוב שעצם הגשת התובענה הייצוגית, עוד לפני שתתברר, תיגרם לקריסת חברת הביטוח או הבנק, הוא רשאי לאשר אותו. הוא גם רשאי לא לאשר אותו.

היו"ר אלי גולדשמידט:

באופן פורמלי אנחנו מקיימים את הדיון מחדש אבל אנחנו כבר קיימנו את הדיון הזה וחברי הכנסת הביעו את דעתם בעניין הזה, שאנחנו לא חושבים שצריך להוסיף - אני מדבר מזכרוני גם לגבי עמדתה של היוזמת, חברת הכנסת נעמי חזן. אני בדיעה שאם הסעיף הזה יוכנס הוא ירוקן מתוכן את כל נושא התובענה הייצוגית. טרם שהשופטים יאשרו את העניין הזה תרענה ידיהם, שמא אחר-כך יגידו שהם אחראים על קריסה של חברת ביטוח. אני חושב שזאת איננה גישה נכונה.

נעמי חזן:

יש פה 4 מיבחנים מצטברים וההצטרפות של המיבחנים האלה היא כל-כך חזקה שהיא מספקת על מנת להכריע. במסגרת אחד מהמיבחנים אפשר לשקול גם את השיקול הזה. דבר שני, ברגע שמוסיפים קריטריון, שלבית-המשפט, עם כל הכבוד, אין לו את הכלים להפעיל אותו, או זה יוצר בעיות שאני לא רוצה להיכנס אליהן.

יואל בריס:

בכל זאת משפט אחד להשלמה. אם הסעיף לא היה קיים או אולי עו"ד בכר היה צודק כי אז כולם היו מנסים למצוא פה איזה אילן להיתלות בו. אבל הסעיף קיים בחוק הבקאות, שהוא חוק טרי.

היו"ר אלי גולדשמידט:

זו סיבה טובה להגיש הצעה מתוקנת לסעיף.

יואל בריס:

באיזשהו שלב יצטרפו לשבת ולעשות ישור קו על כל התובענות הייצוגיות כי הניסוחים הלא אחידים האלה הם כבר באמת בלתי אפשריים. הממשלה תמכה בנושא הזה בשעתו בהנחה, וכך גם הובטח, שזה הולך להיות בנוסח זהה לבוסח בחוק הבקאות. לכן אני חושב שצריך להבין שהסעיף הזה הוא חיובי וחיובי.

נעמי חזן:

הסעיף הזה הוכנס בחוק הבקאות בשלבי חקיקה מאוד מתקדמים, לאחר שהיה איום אמיתי שהחוק לא יעבור לולא תתקבל התוספת הזאת. אני מוחה שאתה משתמש בזה עכשיו כתקדים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

הצבעה על סעיף 62ב

בעד - 2
אין מתנגדים
הסעיף התקבל

אתי בנדלר:

אני מבקשת להעביר אלי עד מהר הסתייגות חתומה על-ידי שר האוצר, או על-ידי הממונה על התקציבים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

62ג - הגדרת הקבוצה

"(א) אישר בית המשפט את הגשת התובענה כתובענה ייצוגית, יגדיר את הקבוצה שבשמה תוגש התובענה, ויורה על אופן פרסום החלטתו.

(ב) יראו כל מי שנמנה עם הקבוצה שהגדיר בית המשפט כמי שהסכים להגשת התובענה כתובענה ייצוגית, אלא אם כן הודיע לבית המשפט על רצונו שלא להימנות עם הקבוצה, וזאת תוך ארבעים וחמישה ימים מיום פרסומה של החלטת בית המשפט; בית המשפט רשאי, לפי בקשה של אדם פלוני, להאריך לגביו את התקופה האמורה, אם ראה טעם מיוחד לכך."

הצבעה על סעיף 62

בעד - 2
אין מתנגדים
הסעיף נתקבל

762 - הסדר או פשרה

"תובע לא יסתלק מתובענה ייצוגית, ולא יעשה הסדר או פשרה עם נתבע, אלא באישור בית המשפט.

הצבעה על סעיף 762

בעד - 2
אין מתנגדים
הסעיף נתקבל

762 - תקנות

"(א) שר המשפטים יקבע סדרי דין לענין הגשת תובענה ייצוגית וניהולה, והוא רשאי לקבוע דרכים לשמיעת עמדתם של היועץ המשפטי לממשלה ושל המפקח.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות בדבר דרכי הוכחת הנוק שנגרם לכל אחד מהגמנים עם הקבוצה."

אריאלה רבדל:

הייתי מבקשת בסעיף 62(א) להוסיף את ארגוני הצרכנים.

נעמי חזן:

יש לך את זה בסעיף הראשון של הצעת החוק.

היו"ר אלי גולדשמידט:

גברת רבדל מדברת על מצב שלא ארגוני הצרכנים תבעו אלא מישהו אחר תבע והם רוצים להצטרף לתביעה.

אריאלה רבדל:

הרבה פעמים צרכנים מבקשים מאיתנו להצטרף, אחרי שהם כבר הגישו תביעה. התהליך הזה מוכר, גם בית הדין לחוזים אחידים מפנה אלינו עותק מהבקשה, כמו שמפנים ליועץ המשפטי לממשלה, גם אם זה של גורם שלישי, כדי שניבדוק ונייצג את עמדת הצרכנים. יתכן שהרבה מאוד צרכנים לא מודעים ליכולת שלנו לסייע להם ולמעמד שיש לנו בחוק, שנותן להם תוספת כוח. העברת הדבר הזה אלינו או לרשות להגנת הצרכן, לארגוני צרכנים, תוכל לסייע לצרכנים בהתמודדות שלהם.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אבל זה לא מה שהסעיף אומר. הסעיף אומר שייקבעו תקנות להסדיר את הנושא של שמיעת עמדתם.

אריאלה רבדל:

זה בדיוק מה שנאמר בחוק לחוזים אחידים, שמנחה להודיע ליועץ המשפטי, לממשלה וגם לנו.

אלן זיסבלט:

אני חושב שבתיקים שמתאימים להשתתפות של המועצה הצרכנית או של כל גורם אחר או אפשר לבקש להצטרף. בית-המשפט כמובן תמיד רשאי לצרף כל גורם, אם הוא מעוניין בכך.

אריאלה רבדל:

אנחנו לא יכולים לדעת תמיד.

אלן זיסבלט:

אז את כבר מדברת על סעיף 162.

היו"ר אלי גולדשמידט:

162 - הרדעה

"תובע המגיש תובענה ייצוגית יודיע על כך בכתב ליועץ המשפטי לממשלה ולמפקח."

אולי בוסף שבית-המשפט יעביר עותק מההודעה לארגוני הצרכנים?

אתי בדלר:

אני לא בטוחה שיש מקום להוסיף את זה בסעיף 162, משום שסעיף 162 הוא השלמה לסעיף 162. כיוון שאומרים שבעניינים אלה, של הפיקוח על עסקי הביטוח, יש מעמד מיוחד, הן למפקח על עסקי הביטוח וכמובן ליועץ המשפטי לממשלה, ורוצים להסדיר אפשרות לשמיעת עמדתם של ארגוני הצרכנים, בא סעיף 162 ואומר שחייבים להעביר להם העתק כדי שהם יידעו בכלל על עצם הגשת התובענה. אבל אם לא נותנים מעמד מיוחד לארגוני הצרכנים או מה טעם בהעברת הודעה על כך? השאלה היא האם בנושא של תובענות ייצוגיות באמת מן הראוי לתת לארגוני הצרכנים מעמד מיוחד? זה דבר שאני מאוד אוהבת לתת בחוקים אחרים אבל במאטריה הזאת, זה נתון בספק.

אריאלה רבדל:

לדעתי כל כולה של תובענה ייצוגית באה מעניין של הצרכנים. אם את לא נותנת לארגון שמייצג צרכנים ...

אתי בדלר:

אני רוצה להזכיר שלא מדובר כאן על תובענה של פרט שנוקק לעזרה של ארגוני הצרכנים ואף לא על תובענה של מספר פרטים שחברו יחד להגיש תובענה משותפת. מדובר כאן על תובענה ייצוגית שבה אני חושבת שבמאה אחוזים של המיקרים מיוצג התובע על-ידי עורך-דין, שכפי שאנחנו נראה בהמשך אפילו שכרו נקבע על-ידי בית-המשפט. בדרך כלל אלה תובענות עם הד ציבורי מאוד גדול. במאטריה הזאת ספק אם יש מקום להעניק את המעמד המיוחד. אנחנו דיברנו על אחידות החקיקה. הנושא של התובענות הייצוגיות מוסדר היום ב-5 או 6 חוקים. אחד מהם הוא חוק הגנת הצרכן ואפילו שם לא ניתן מעמד מיוחד לארגוני הצרכנים. צריכים גם את הנושא הזה לשקול.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני רוצה להבהיר את דעתי. אני מוצא עצמי חולק על היועצת המשפטית של הוועדה. אני חושב שהחוק הזה מקנה בסעיף הראשון שלו את המעמד המיוחד של ארגוני הצרכנים. גם אם יש תקדים בחוק אחר, אין זה אומר שאם בחוק ההוא צריך לשקול את הנושא של היציבות או אנחנו צריכים את הסעיף הזה גם כאן. אני רוצה לשקול את הדבר לגופו של עניין. לדעתי ישנם הרבה מצבים שבהם הגופים הסטטוטוריים שעוסקים בצרכנות, או הגופים שייקבע שר המשפטים לעניין זה, כשהם יודעים על הנושא הם יכולים מאוד לסייע לתובע. הם יכולים לעזור לו בהמצאת ראיות ובבדיקת תקדימים, הם

מרכזים אצלם את כל החומר. הם לא יכולים לדעת על כל תובענה שמוגשת כי הם לא מסוגלים לעקוב אחרי זה, במיוחד אחרי שהנושא הזה יכנס לאיזושהי רוטינה. לכן אני לא רואה שום בעיה, נוכח הסעיף הראשון של החוק, שנותן להם מעמד מיוחד כתובע, לאפשר להם גם לקבל הודעה. אני גם לא רואה מהי ההכבדה הגדולה. כל מה שמבקשת פה המועצה לצרכנות זה לאפשר להם לדעת על זה. זו דרישה לגיטימית.

אני מציע שלא נקבע פה את חובת ההודעה אלא נאמר ששר המשפטים רשאי

אתי בנדלר:

השאלה אם צריך להטיל חובה על התובע לשלוח להם היעתק. הרי הוא תמיד יכול להסתייע בהם.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מציע בסעיף 62(א): "שר המשפטים יקבע ... והוא רשאי לקבוע דרכים לשמיעת עמדתם של היועץ המשפטי לממשלה ושל המפקח" - "וכן לשמיעת עמדתם של ארגוני הצרכנים, כמשמעותם בסעיף ... , וזאת יחד עם שר התעשייה והמסחר". את התקנות בדבר שמיעת עמדתם של ארגוני הצרכנים אולי צריך לעשות יחד עם שר התעשייה והמסחר, שהוא הממונה על המועצה הישראלית לצרכנות.

נעמי חזן:

תרשה לי לחלוק על שניכם. אני לא אוהבת את התוספת בסעיף 62 מהסיבה הפשוטה שזה נותן מעמד משפטי מסוים, שעוד לא נקבע בחוקים אחרים, לארגוני הצרכנות. אף על פי שצריך אולי לשקול לתת להם מעמד משפטי כזה, ואז צריך לעשות את התיקון בכל החקיקה. הבעיה שהועלתה פה היא בעיה של יידוע ולא של מעמד, לכן אני חושבת שהמקום הנכון להוסיף את זה הוא בסעיף 162. בסעיף 162 אני מציעה לכתוב: "תובע המגיש תובענה ייצוגית יודיע על כך בכתב ליועץ המשפטי לממשלה, למפקח ולמועצה הישראלית לצרכנות או לארגון צרכנים אחר".

אתי בנדלר:

אבל יש מספר ארגוני צרכנים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

לכן רציתי ששר המשפטים ייקבע תקנות בעניין הזה. מה יקרה אם הוא לא יעביר לכולם? הבעיה היא טכנית. לכן אני מציע לקבוע את זה בתקנות.

אריאלה רבדל:

אני מסכימה שצריך לתקן את התיקון הזה לאורך כל החקיקה, בחוקים שבהם יש מעמד לארגוני הצרכנים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מציע שבסעיף 62(א) תתווסף פסקה האומרת, קודם כל, ששר המשפטים רשאי. או, במחשבה שניה, צריך להוסיף את הסיפא הזה: "רשאי שר המשפטים, בהסכמת שר התעשייה והמסחר". נשאר את הניסוח ליועצת המשפטית. אני קורא את סעיף 162 רבתי: "תובע המגיש תובענה ייצוגית יודיע על כך בכתב ליועץ המשפטי לממשלה ולמפקח".

אנחנו מאשרים את סעיף 62 רבתי, על שני סעיפיו הקטנים, ואת סעיף 162 רבתי. אנחנו מבקשים מהיועצת המשפטית של הוועדה להוסיף בסעיף 62(א) סיפא שמאפשרת לשר המשפטים, יחד עם שר התעשייה והמסחר, לעשות את אותו דבר שעושים לגבי היועץ המשפטי ולגבי המפקח.

אתי בנדלר:

מה זאת אומרת אותו דבר? סדרי דין לעניין הגשת תובענה, בוודאי שלא.

ועדת הכלכלה (137)
22.07.97

היו"ר אלי גולדשמידט:

"והוא רשאי לקבוע דרכים לשמיעת עמדתם של היועץ המשפטי לממשלה ושל המפקח; ויחד עם שר התעשייה והמסחר - דרכים לשמיעת עמדתם של ארגוני הצרכנות, כמפורט בסעיף 62א רבתי".

אתי בנדלר:

"ואף יצטרך לקבוע לעניין כל ארגוני הצרכנים". בכל תובענה ייצוגית יצטרכו להיות מיוצגים כל ארגוני הצרכנות וזה רק יסרבל את גיהול התביעה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אני מציע שזה לא יהיה כל ארגוני הצרכנות. אני מציע שזה יהיה רק המועצה הישראלית לצרכנות.

אריאלה רבדל:

יש בסך הכל שני ארגוני צרכנות שקיבלו מעמד בחוק, הרשות להגנת הצרכן והמועצה לצרכנות.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אנחנו נחזור לנושא הזה עוד מעט. אישרנו את סעיפים 62ה, 62ו. אנחנו עדיין משאירים פתוח את השאלה בעניין יצוג ארגוני הצרכנים. אני לא רוצה להיתקע עד שעה 10:30 על השאלה הזאת, על אף שהיא חשובה.

162 - פטור מאגרה

"הגשת תובענה ייצוגית תהיה פטורה מתשלום אגרת בית המשפט."

בעמי חזן:

אני קיבלתי כמה תלונות, שכאשר מגישים ערעור - למשל לבית-המשפט העליון - על הכרה בתביעה כתביעה ייצוגית או אין פטור מאגרה. זו פשוט טעות.

היו"ר אלי גולדשמידט:

ברגע שהוא לא הצליח לעבור את הסף של בית-המשפט לכאורה הוא לא זכאי להגיש תובענה ייצוגית. הוא יכול לערער על ההחלטה אבל לכאורה הוא לא זכאי. אם הוא מערער או יש אולי איזשהו סף שהוא צריך לעבור. על פי מה נקבעת אגרת הערעור?

ראובן בכר:

אני מופתע לשמוע את זה כאן. אני לא בדקתי את הנושא אבל נדמה לי שאגרת ערעור היא חצי מהאגרה בערכאה הראשונה ולכן אם האגרה בערכאה הראשונה היא אפס, חצי מאפס זה אפס. יכול להיות שאתם מדברים על בקשות דרך המועצה או בקשות ספציפיות שהוגשו כאן ואז העלות היא קטנה. אגרת ערעור היא חצי מהאגרה בערכאה הראשונה.

בעמי חזן:

אבל יש פטור מאגרה בערכאה הראשונה. עם הגשת התביעה נדרשה התובעת הייצוגית לשלם אגרת ערעור לבית-המשפט בסך 1906 שקלים, קרי סכום המגיע ל-150% מסכום התביעה הפרטית או 300% מהמסכום שבאמת אינו שנוי במחלוקת. משום שבתביעה ייצוגית מדובר בעצם בסכומים מאוד קטנים, שהם מצטברים, אז ...

היו"ר אלי גולדשמידט:

את מציעה שייכתב "הגשת תובענה ייצוגית, לרבות ערעור על דחיית הגשת התובענה"?

יואל בריס:

ואם חברת הביטוח או הנתבע מערער, אז הוא גם לא צריך לשלם את האגרה?

אתי בנדלר:

יש לי שוב בעיה עם הנושא של האחידות. אני מבינה את הבעיה, אני רק לא רואה איך אנחנו יכולים - רק בנושא הזה - לקבוע פטור מאגרה. מה גם שגדמה לי שבמקרה כזה צריך לשמוע את מנהלי בתי-המשפט.

נעמי חזן:

חלק מהקריירה הפוליטית שלי היא תיקונים בענייני תובענות ייצוגיות. אני אגיש הצעת חוק כללית בעניין הזה.

אלן זיסבלט:

אני מוכן להתחייב לבדוק את הסוגיה הזאת לגבי כל ההסדרים.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אומרת לי גברת בנדלר, ובצדק, שאם אנחנו משנים את העניין הזה צריך להזמין את מנהלי בתי-המשפט ואז המשמעות היא שתתקיים ישיבה נוספת. אני מציע, גם נוכח ההערה של עו"ד בכר - שכניראה שאפס לחלק לשתיים זה אפס - שנסאיר את זה כך. אם יהיה צורך לעשות איזשהי רכיזיה בכל העניין הזה או יש התחייבות של משרד המשפטים.

סעיף 162 התקבל.

62 - שכר טרחה של עורך דין

"שכר הטרחה של עורך הדין שייצג את התובע בתובענה ייצוגית יהיה טעון אישורו של בית המשפט."

אתי בנדלר:

אני מבקשת להעיר שבדיון של הוועדה, שבו הוכנה הצעת החוק לקריאה ראשונה, היתה הערה מטעם נציג לשכת עורכי-הדין. הובטח שזה יעלה אחרי הקריאה הראשונה ולכן אני מביאה את זה לתשומת לב הוועדה. הם טענו שאין מקום להחיל את ההוראה הזאת לגבי שכר טרחה של ... , אם הם צריכים לשלם לעו"ד לגבי החלק שלו בתביעה.

נעמי חזן:

יש לי מכתב מלשכת עורכי-הדין: "בהמשך לשיחתך עם עו"ד רבקה מלר מהיום, אנו מתכבדים להודיעך כי פרום הנויקין של לשכת עורכי הדין תומך בהצעת החוק שיומת".

היו"ר אלי גולדשמידט:

לאור ההודעה מלשכת עורכי-הדין, שקראה חברת הכנסת נעמי חזן, וגם לגופו של עניין אני חושב שהיה צריך להשאיר את הסעיף כך, אנחנו מברכים על כך שלשכת עורכי-הדין מסכימה לנוסח הקיים.

הצבעה על סעיף 62

בעד - 2

אין מתנגדים
הסעיף נתקבל

62 - שיפוי ופיצוי מיוחד

"(א) פסק בית המשפט פיצוי כספי בתובענה ייצוגית רשאי הוא:

- (1) להורות כי הפיצויים ישולמו בתשלומים תקופתיים, בתנאים שבית המשפט יקבע;
- (2) להורות כי חלק הנראה לו מהסכום שפסק, לאחר ניכוי ההוצאות ושכר טרחת עורך דין, ישולם לתובע שטרח בהגשת התובענה ובהוכחתה, והיתרה תחולק בין הנמנים עם הקבוצה באופן יחסי לנזקיהם, או בכל דרך אחרת שיראה בית המשפט."

אתי בנדלר:

אחרי שקיבלתי את הגוסס הכחול ועיינתי בו שמתי לב שנפלה ככל הנראה טעות. בחוקים האחרים, שאושרו, לעניין ההגבלים העסקיים ולעניין הבקאות, יש לבית-המשפט אפשרות לקבוע אחד משלושה דברים. הפיסקה הראשונה שנשמטה בנוסח הזה, ואני חושבת שזו השמטה בשוגג, היא: "(1) להורות כי הפיצויים ישולמו לאלתר או בתוך תקופה שבית-המשפט יקבע". זה הושמט בטעות. צריכות להיות כאן 3 פיסקאות ובטעות יש רק 2. אני מבקשת להוסיף את הפיסקה הראשונה ואת הפיסקאות המסומנות כ-(1) ו-(2) לסמן כ-(2) ו-(3).

היו"ר אלי גולדשמידט:

בכפוף לזה, האם יש עוד הערות, פרט לנושא של הוספת הפיסקה לגבי התשלום לאלתר או תוך תקופה? הפיסקה הנוספת קובעת שמותר לקבוע פיצויים תקופתיים אבל מותר גם לקבוע תשלום לאלתר. בעצם אנחנו פורסים פה לבית המשפט כמעט את כל האפשרויות.

סעיף 62ט(א) על שלושת פסקאותיו, לרבות הסעיף שקראה גברת בנדלר ושינוסח על-ידה, נתקבל.

"(ב) ראה בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בניכוח הענין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור כפי שימצא לנכון בניכוח הענין."

הצבעה על סעיף 62ט(ב)

בעד - 2
אין מתנגדים
הסעיף נתקבל

62 - אי מניעת סעדים אחרים

"אין בהוראות פרק זה כדי למנוע מתובע לפי חוק זה סעד משפטי אחר כלפי נתבע."

הצבעה על סעיף 62א

בעד - 2
אין מתנגדים
הסעיף נתקבל

סייג לתחולה

2. "הוראות חוק זה יחולו על עילה שנוצרה מיום תחילת החוק ואילך."

אתי בנדלר:

יש בקשה של חברת הכנסת תמר גולבסקי, שהציעה במקום הגוסס הקיים את: "הוראות חוק זה יחולו על עילה שנוצרה לא יאוחר מ-5 שנים לפני תחילת חוק זה". אם הוועדה דוחה את הבקשה לתיקון אז זה ירשם כהסתייגות.

היו"ר אלי גולדשמידט:

הצבעה על ההצעה של חברת הכנסת גרו'נסקי

בעד - אין
נגד - 2
ההצעה לא נתקבלה

הצבעה על סעיף 2

בעד - 2
אין מתנגדים
ההצעה נתקבלה

אנחנו חוזרים לסעיפים 62 ו-162. האם יש לך הצעה לגבי הסעיפים האלה?

אלן זיסבלט:

לדעתי אין צורך להוסיף את ארגוני הצרכנים לעניין של הודעה. כפי שגברת בנדלר אמרה, לא מדובר פה על תביעה של איזה איש מסכן אחד, שאולי באמת לא ידע איך לנסח את העניין ולא מכיר את החומר. בדרך כלל מדובר על תובענה רצינית. ואז יהיה צריך להודיע לכולם.

היו"ר אלי גולדשמידט:

מה איכפת לכם? יש בסך הכל רק 2 אירגוני צרכנים.

אלן זיסבלט:

אבל אין צורך. ברגע שאחד מארגוני הצרכנים יגיע למסקנה שהוא יכול לתרום משהו מיוחד לתובענה, אז הוא יידע. אני לא חושב שאנחנו צריכים להתערב פה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

לצורך הוויכוח, בניח שאני מקבל את כל מה שאתה אומר. אני שואל אותך עוד פעם, מה איכפת לך? או יעבירו להם ידיעה. למה לעשות עניין ממהו שהוא לא בעייתי? אני מדבר על דבר טכני פרוצדורלי, שיידעו. אם הם יחליטו להופיע, אם הם יחליטו לבקש, אם הם יחליטו שהם לא רוצים לטפל בזה, שיעשו כרצונם. זה חוק צרכני.

בסיום הקדנציה הראשונה שלי כיושב-ראש ועדת הכלכלה אני רושם כמה הצעות חוק העברתי וכמה הצעות לסדר קיימנו וכדומה. אני לא חושב שיש בעניין הזה בעיה. אני מציע שהסעיף ינוסח בהתאם למה שאנחנו ביטאנו כאן. זה לא נורא אם בית-המשפט או התובע בתובענה יצוגית יצטרך להכניס עוד שתי מעטפות.

חנה מרגליות:

יש 2 ארגוני צרכנים. נאמר: "ארגוני צרכנים כמשמעותם בחוק הגנת הצרכן".

נעמי חזן:

בחקיקה צריך לחשוב קדימה ולא רק לשקף מצב קיים. עלינו לעשות את זה בכון ולחזור על המלל של סעיף 62א.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אולי בסעיף 62א נוסיף: "להלן - ארגוני צרכנים יציגים"?

ועדת הכלכלה (137)

22.07.97

אתי בנדלר:

אי אפשר, כי כל אלה ביחד הם "התובע", כלומר זה כולל את האדם הראשון שתבע.

נעמי חזן:

צריך לומר: "המועצה הישראלית לצרכנות או ארגון צרכנים אחר..." ממש לחזור על הדברים. בעוד 20 שנים יתכן שיהיה ארגון נוסף.

היו"ר אלי גולדשמידט:

השאלה שאני שואל, ואולי זה ייתר את הצורך ששר המשפטים יקבע תקנות לעניין הזה (בסעיף 162): אולי אפשר בסעיף 162 להוסיף את הצורך להודיע?

אריאלה רבדל:

נוצר כאן מצב שמכלל ההן שומעים את הלאו. אם לא חייבים להתייעץ איתנו זה אומר שלא מחוייבים בתקנות בשמיעת עמדתנו.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אנחנו מבקשים ששר המשפטים יקבע, בדרך של פניה ליועץ המשפטי לממשלה וכו', שלגופים סטטוטוריים ...

אריאלה רבדל:

גם אנחנו לצורך העניין גוף כזה.

היו"ר אלי גולדשמידט:

אתם לא גוף סטטוטורי מכיוון שאליכם מצטרפים בעניין הזה גם גופים לא סטטוטוריים.

ראובן בכר:

אתם גם יכולים להצטרף כתובע.

היו"ר אלי גולדשמידט:

המועצה הישראלית לצרכנות היא גוף סטטוטורי. הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות היא לא בדיוק גוף סטטוטורי. אתם קבוצה של גופים, לצורך העניין. אם היתה רק המועצה הישראלית לצרכנות, זה משהו אחר. אם בית-המשפט יראה שכתוב פה שצריך להודיע לגופים הצרכניים, אני לא רואה בית-משפט שלא יתן להם לדבר. זה רק לא יוסדר בתקנות, איך מזמינים אתכם. אתם פשוט תגישו בקשה להצטרף ואחרי שבית-המשפט יראה שכתוב פה שיש לכם מעמד - אנחנו כתבנו שהתובע צריך להעביר לכם היעתק - האם את מעלה בדעתך שבית-משפט לא יתן לכם לדבר? חוץ מזה, האם את יודעת מה יכתב בתקנות? אין לך שליטה על זה. אולי יצמצמו את היכולת שלכם להתערב. לא כל-כך איכפת לי להכניס את זה, שיהיו גם תקנות לגביכם, אבל זה נראה לי מיותר.

אריאלה רבדל:

כולכם דיברתם בשמנו. אני רוצה להסביר מדוע אנחנו מבקשים את הבקשה הזאת. הניסיון עם תובענות ייצוגיות בישראל הוא עדיין קטן מאוד, יחסית. אנחנו לא יודעים מה המשמעויות ומה ההשלכות של זה. אני אתן דוגמא של תובענה ייצוגית שהסתיימה ביום ראשון האחרון, שהיינו שותפים לה. הגיש אדם תביעה נגד חברה איקס שמכרה מיצים. היא לקחה מיצים מהאמריקאים, הוסיפה על התווית המקורית תווית שלה של מועד תפוגה, ומכרה אותם בישראל שנתיים אחרי שמועד התפוגה שלהם חלף. בא בית-הדין, ראה את העניין, לא מכיר את נושא התובענה הייצוגית, ואז הוא התחיל להתלבט. הוא שלח אותם למשרד התעשייה והמסחר, שייבדוק דרך התבאים של הפיקוח שלהם, האם האנשים האלה בסדר או לא בסדר, האם החברה עשתה מעשה שהוא לא בסדר. משרד המסחר והתעשייה התלבט שנתיים בעניין הזה ואז בצר לו

עורך הדין פנה אלינו ועם התערבותנו תוך חודשיים ניתן פסק-דין. כל התהליך הזה יכול היה להימנע לו אפשר היה להתייעץ איתנו מראש.

שי קומפל:

היה צריך להתערב לפני הגשת כתב האישום.

היו"ר אלי גולדשמידט:

האם אתם מוכנים שבאותן תקנות נוסף גם את העניין של דרכי שמיעת ארגוני הצרכנים, כמשמעותם בסעיף 62א?

אלן זיסבלט:

אנחנו מוכנים, בוודאי. העניין הוא שאני חושב שזה מיותר.

היו"ר אלי גולדשמידט:

תכניסו את הנושא, תנסחו את זה, ותנסחו את סעיף 162 לגבי ההודעה. ובא לציון גואל.

אנחנו מצביעים עכשיו, בכפוף לכל התוספות שאנחנו משאירים לניסוח היועצת המשפטית של הוועדה.

הצבעה על הגעת חוק הפיקוח על עסקי ביטוח (תיקון מס' 7) (חובענה ייצוגית), התשנ"ז-1997

בעד - 2

אין מתנגדים

הצעת החוק נתקבלה, להעברה לקריאה שניה ושלישית

נודה להברת הכנסת נעמי חזן על היוזמה ולכל מי שלקח חלק בהכנת החוק. תודה לכולם.

הישיבה נבעלה בשעה 10:05